

Chestura de Poliție Deva – Infracțiuni publice și comportament infracțional al personalului (1925–1947)

Deva Police Station – Public offences and criminal behavior of staff (1925–1947)

GHERGHINA BODA*

Abstract. Human society has always been characterized by behavioral deviations that have negatively influenced the local community. In order to ensure public order and safety, the State established institutions charged with duties meant to protect the citizens from the various criminals operating among the population. In the early years after the Great Union of 1918, police constables and patrolmen were appointed, but later they filled the posts by competition and had to meet very strict requirements. Quite often, especially in the early days, they committed offences and abused the power conferred by their position, which led to the emergence of a feeling of fear and distrust among the population.

Keywords: police, criminality, abuse, public safety, order.

Societatea umană a fost caracterizată dintotdeauna de devieri comportamentale individuale sau de grup care s-au răsfrânt asupra bunului mers al comunităților, fapt care a condus la apariția în timp a unor coduri de conduită, a unei legislații specifice, a unor regulamente și instituții cu specific de ocrotire a ordinii și siguranței publice. Apariția statului a adus cu sine și inițierea unor măsuri de menținere a ordinii interne, sarcină acordată unor instituții speciale, care în decursul timpului au purtat diverse denumiri și au avut anumite atribuții, acestea fiind reprezentantele statului și garantul puterii acestuia în capitala statului și în teritoriu. Pentru eficientizarea activității, aceste instituții au colaborat în decursul timpului cu armata și justiția, fiecare aducându-și contribuția la bunul

* Cercetător științific I dr. habil., Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva, e-mail: ginaboda15@gmail.com.

mers al societății prin aplicarea legii și a măsurilor coercitive menite să scadă fenomenul infracțional.

Între poliție, siguranță și ordine publică există un raport foarte strâns. Termenul de ordine publică reflectă „o stare de fapt materială și exterioară pe care legiuitorul o garantează și autoritatea administrativă o proteje, împiedicând orice tulburare ce i s-ar putea aduce. În conținutul său intră noțiunile de liniște publică, de regim politic, de organizare și funcționare a serviciilor publice, de siguranță a persoanelor și a bunurilor, de salubritate publică”¹. Strâns legat de ordine publică este termenul de poliție. Unii teoreticieni consideră că termenul provine din grecescul *polis*, care desemna cetatea sau orașul, alții cred că provine din *politea*, care însemna activitatea de ordine desfășurată într-un stat iar alții, că derivă din latinescul *politia*, adică modul de organizare politico-administrativă al unei societăți².

Date certe despre momentul apariției instituției poliției nu avem, știm doar că în Principatele Române termenul apare deseori în documentele secolelor XVII–XVIII. Cu toate acestea, numeroși domnitori din Evul Mediu au creat diverse instituții cu rol polițienesc, de amintit agiile. Printre domnitorii reformatori se numără Neagoe Basarab și Mihai Viteazul, apoi Mihai Sutzul, care a organizat paza Capitalei, a emis primele acte de identitate și a reglementat portul armelor, din 1806 „organele de pază și ordine din Capitală primesc denumirea generică de POLIȚIE”, Tudor Vladimirescu care la 1821 „acorda scutiri de taxe și impozite celor însărcinați să mențină ordinea publică și să apere proprietatea cetățenilor”, 10 ani mai târziu urmează extinderea atribuțiilor poliției prin Regulamentele Organice, în timpul Revoluției de la 1848 această instituție se reorganizează „prin apariția instituției șefului poliției Capitalei căruia i se subordonează Guardia municipală”, Ghica Vodă, la 9 iunie 1850 emite “Cronica polițienească” care cuprindea 158 de articole prin care erau „reglementate sarcinile „înaltei poliții” și „obișnuitei poliții”, ceea ce a constituit momentul creării primei structuri centrale cu atribuții în organizarea și coordonarea activităților polițienești”³.

Important din punct de vedere al oficializării instituției poliției este crearea primului drapel al Agiei în timpul lui Grigore Dimitrie Ghica în 1822, aceasta devenind Poliție în 1831, prin Regulamentele Organice, atunci creându-se și Poliția din Capitală, cu atribuții privind paza orașului pe timpul nopții, ordinea și păstrarea liniștii, supravegherea persoanelor străine⁴.

¹ Eugen Bianu, *Poliția românească*, în *Enciclopedia României*, vol. I, București, 1938, p. 314, https://www.academia.edu/4062476/Enciclopedia_Romaniei_1938_Vol_I, accesat la 06.03.2023.

² Gh. Buzescu, *Elemente de ordine publică*, București, 2016, p. 12.

³ *Scurt istoric*, <https://www.politiaromana.ro/ro/informatii-generale/scurt-istoric>, f.a., f.p., accesat la 07.03.2023.

⁴ *Ibidem*.

O mare contribuție în materie legislativă are Al. I. Cuza prin *Legea de organizare a poliției* emisă la 4 noiembrie 1860, urmată la 1 aprilie 1903 de *Legea lui Vasile Lascăr* și de *Legea pentru organizarea poliției generale a statului* din 8 iulie 1929, „când se dă o nouă organizare poliției având următoarea structură ierarhică: Prefectura Poliției Municipiului București; Inspectoratele Regionale de Poliție; Chesturile de Poliție din municipii; Polițiile din orașele reședință de județ; Comisariatele și Detașamentele de Poliție pentru orașele nereședințe, comune suburbane și comune rurale”⁵, urmate de alte legi care au reglementat mult mai bine competențele și atribuțiile poliției române, precum și relațiile cu celelalte structuri ale statului, important de amintit fiind și momentul înființării Miliției prin Decretul nr. 25 din 23 ianuarie 1949 și reînființarea Poliției Române prin Decretul – Lege nr. 2/27 decembrie 1989⁶.

Referitor la Transilvania, putem releva strânsa sa legătură cu Ungaria încă din Evul Mediu. Dacă în Ungaria primele menționări despre poliție ca instituție apar la 1537, atunci când la Kremnitz a apărut instituția numită Ordine și Poliție, în Transilvania aceasta apare mult mai târziu, în 1589 la Sibiu, unde a luat naștere o instituție ce se numea Bună Ordine și Poliție (*Guten Ordnung und Polizei*), sub controlul Universității săsești⁷. În secolele următoare, siguranța publică în Transilvania a fost organizată la nivelul unităților administrativ-teritoriale, în principal comitatele, care beneficiau de autonomie, ceea ce a condus la existența unor deficiențe în ceea ce privea ”legătura între jurisdicția comitatului cu cea a celorlalte unități administrativ-teritoriale (comitate, districte, orașe, cetăți, domenii etc.)”, cu toate că „existau reglementări regale, dietale, princiare, care erau adesea întărite de legături bilaterale, chiar personale, corespondența dintre unitățile teritoriale ardelene demonstrându-le din plin modul în care funcționau mai ales ale relațiile bilaterale, inclusiv în domeniul siguranței publice”⁸. Se constată o preocupare permanentă pentru asigurarea ordinii și siguranței publice, atât prin menținerea forțelor cu atribuții în acest sens, cât și prin reorganizări și inițiative legislative menite să reglementeze cât mai bine acest domeniu.

O încercare de înființare a instituției Poliției are loc după Revoluția de la 1848, când „la 1849 comisarul gubernial Csányi László a dat un Ordin circular de înființare a poliției, a căpităniilor orașenești pentru orașele Sibiu, Brașov,

⁵ *Scurt istoric*, <https://hd.politiaromana.ro/ro/informatii-generale/scurt-istoric>, f.a., f.p., accesat la 06.03.2023.

⁶ *Scurt istoric*, <https://www.politiaromana.ro/ro/informatii-generale/scurt-istoric>, f.a., f.p., accesat la 07.03.2023.

⁷ Livia Ardelean, „Câteva date despre istoria Poliției din Ardeal înainte de 1918”, în *Ordinea publică în Europa între tradiție și contemporaneitate*, Cluj-Napoca, 2015, pp. 60–61.

⁸ *Ibidem*, p. 62.

Cluj, Târgu Mureș, conduse de căpitani, ajutați de adjuncți și canceliști, pentru rezolvarea problemelor legate de susținerea ordinii publice, a păcii, moralității, apărarea persoanei și avutului. Încet Poliția a fost organizată și pusă în serviciul politicului, jucând un rol de cenzură deosebit de pronunțat⁹.

Ca instituție de sine stătătoare, Poliția „a luat ființă în 1851” când s-au stabilit răspunderile ministerului de interne chezarocrăiesc”, ulterior fiind înființate și Gărzile naționale cu rolul de „realizare a ordinii interioare”, după 1919 fiind organizat și un serviciu românesc de siguranță, precum și unități de poliție în toate orașele din Transilvania¹⁰.

Concluzionând, putem afirma că în secolele XVII–XIX se constată o continuitate a dezvoltării măsurilor privind ordinea și siguranța statului, dar fără vreo reformă semnificativă din moment ce aplicarea justiției se făcea la nivel local.

Marea Unire din 1 Decembrie 1918 aduce cu sine o serie de transformări care erau menite să reflecte noile realități românești. Organizarea poliției de stat în noile teritorii se face prin Decretul nr. 8 din 12.03.1919 care stipulează că toate serviciile polițienești din orașele municipale trec la poliția de stat cu toate atribuțiile lor, iar prin Ordonanța Ministerului de Interne din 19.03.1919 „se înființează și se stabilesc circumscripțiile serviciilor de siguranță astfel: circumscripția Alba-Iulia cu centrul în Alba-Iulia; circumscripția Baia-Mare cuprinzând Satmar și Sălaj cu centrul în Baia-Mare; circumscripția Cluj cuprinzând Clujul, Turda, Arieșul cu Centrul în Cluj; circumscripția Arad cu centrul în Arad; circumscripția Deva cuprinzând Hunedoara cu centrul în Deva”, cu următoarele atribuții: „veghea la ordinea publică și siguranța statului; apărarea libertății, siguranței persoanei și averii; prevenirea infracțiunilor și apărarea legii; restabilirea ordinii publice tulburate; orice alte activități stabilite prin lege”¹¹.

Procesul de reformă continuă, astfel că „La 28.01.1920 printr-o ordonanță a Consiliului Diligent, iau naștere în Petroșani și Lupeni servicii ale poliției de stat subordonate Prefecturii de poliție Sibiu. Având la bază aceste acte normative, în cursul anului 1923, Poliția orașului Deva devine poliție de stat, cuprinzând în schemă la acea dată un număr de opt ofițeri, după cum reiese din materialele documentare arhivistice. În cursul anului 1924, se înființează Serviciul Special de Siguranță Deva care avea în subordine: Secția de Siguranță Orăștie; Brigada de Siguranță Brad; Brigada de Siguranță Petroșani. Aceste două

⁹ *Ibidem*, p. 67.

¹⁰ *Scurt istoric* I.P.J. Cluj, <https://cj.politiaromana.ro/ro/informatii-generale/scurt-istoric>, f.a., f.p., accesat la 06.03.2023.

¹¹ *Scurt istoric*, <https://hd.politiaromana.ro/ro/informatii-generale/scurt-istoric>, f.a., f.p., accesat la 06.03.2023.

organe, respectiv: poliția de Stat și Serviciul Special de Siguranță, deși activau separat în cadrul Ministerului de Interne, aveau însă o direcție comună – Direcția Poliției și Siguranței Generale, astfel încât aceste două organe conlucrează în probleme operative¹².

Legea din 19 aprilie 1929 aduce noi principii pe care se bazează activitatea poliției: „*diviziunea funcțiilor polițienești în: administrative, judiciare și de siguranță, cu atribuțiile proprii, descentralizarea serviciilor, întărirea stabilității funcționarilor, intelectualizarea poliției, fixarea sancțiunilor disciplinare, reglementarea condițiilor de numire și de înaintare a funcționarilor, stabilirea ierarhiei corpului polițienesc, salarizarea lui și procedura polițienească*”, autoritățile polițienești, conform competenței de „*execuțiune forțată*” împărțindu-se în: „a) cu o competență generală; b) restrânsă din punct de vedere material; c) restrânsă din punct de vedere personal”; de asemenea, această lege subliniază atribuțiile generale și speciale ale poliției moderne, evidențiind caracterul său social (menține ordinea și siguranța publică a statului, apără interesul particular îndreptățit, servind indirect același interes obștesc, contribuie la menținerea și consolidarea echilibrului social și național), prezentându-se pe de o parte ca o „*funcțiune regulatoare și coercitivă*” iar pe de altă parte, ca o „*funcțiune auxiliară și proteguitoare*”¹³.

Privitor la poliția din Deva, această instituție devine în anul 1939 poliție de reședință, statut care se modifică începând cu 23 ianuarie 1941 când polițiile sunt transformate în miliții, după Revoluția din decembrie 1989 revenindu-se la vechea denumire de poliție¹⁴.

Numărul angajaților din poliție era în funcție de numărul de locuitori ai localității, acesta fiind însă permanent insuficient, nereușind să acopere sfera de infracțiuni și numărul infractorilor. De remarcat că nici pregătirea cadrelor polițienești nu era de cea mai bună calitate, mulți dintre acestea fiind excluși din poliție datorită comportamentului neadecvat sau al infracțiunilor săvârșite.

Chesturile de poliție erau direct subordonate Inspectoratelor Regionale de Poliție iar gardienii publici intrau sub autoritatea Direcțiunii Generale de Poliție. Între toate instituțiile statului cu rol de apărare a ordinii și siguranței publice exista o strânsă colaborare. Într-o statistică a angajaților din detașamentele de gardieni publici, poliții și chesturi (Buzău, Oradea Mare, Vaslui, Satu-Mare, Cluj, Zalău, Brașov, Tulcea, Iași, Cahul, Făgăraș, Galați, Giurgiu, Hotin, Soroca) pe anul 1930 sunt relevate infracțiunile care au condus la concedierea unui număr destul de important de angajați, acestea constând în: părăsirea

¹² *Ibidem*.

¹³ Eugen Bianu, *Poliția românească*, în *Enciclopedia României*, vol. I, București, 1938, p. 317, https://www.academia.edu/4062476/Enciclopedia_României_1938_Vol_I, accesat la 06.03.2023.

¹⁴ *Scurt istoric*, <https://hd.politiaromana.ro/ro/informatii-generale/scurt-istoric>, f.a., f.p., accesat la 06.03.2023.

postului, dormitul în timpul serviciului, absențe nemotivate de la post, beția, provocarea de scandaluri, abuz de putere, furt, fals în acte publice, tâlhărie, luare de mită, neexecutarea ordinelor, lovire și alte violențe, refuzul de a îmbrăca uniforma, tentativă de viol, atentat la crimă, crimă, cauze medicale – „alinație mintală”, epilepsie, „incapacitate și lipsă de inteligență” –, violență domestică, violență verbală, abandon familial, insultă și amenințare, neglijență, favorizarea infractorilor, uz de armă¹⁵. Paleta largă de infracțiuni care au stat la baza concedierii unor cadre polițienești sau al gardienilor publici nu era cu nimic mai prejos decât a celor comise de infractorii de fapt, ceea ce conduce la concluzia că mulți dintre ei erau angajați fără o selecție riguroasă, cerința de cadre fiind foarte mare iar oferta forței de muncă sub necesități.

Pentru a exemplifica derapajele unor cadre însărcinate cu ordinea și siguranța publică aducem în discuție două cazuri: D., agent special cl. I la Brigada de Siguranță Turda și L., gardian public la Hunedoara.

Născut în 4 ianuarie 1902 la Hunedoara, D. era fiul lui Alexandru și al Anei, de religie ortodoxă, necăsătorit, recrutat în anul 1923 la cercul de recrutare Orăștie, încorporat la 1 februarie 1924 la Regimentul 92 Infanterie, de unde a trecut în Completare cu gradul de caporal, absolvisc 6 clase primare¹⁶. La data de 25 ianuarie 1926 era încadrat în poliție pe bază de cerere în calitate de agent special la Chestura Poliției Satu-Mare, în 1928 figura ca și agent clasa a III-a în cadrul Brigăzii Speciale de Siguranță Turda iar la data de 30 decembrie 1936 a fost destituit din funcție¹⁷.

În timpul exercitării funcției acesta a săvârșit mai multe abateri. Un exemplu este cea de la Turda. Din ordonanța definitivă nr. 35/1928, emisă de judecătorul de instrucție al Tribunalului Turda, reies următoarele fapte¹⁸: În noaptea de 14 spre 15 februarie 1928, în jurul orei 3 dimineața, agentul D., în stare avansată de ebrietate, s-a dus la restaurantul Zodiac din Turda, care fiind închis la acea oră, l-a obligat pe proprietarul Ioan Lechința să-i deschidă, inițial spărgând geamul ușii cu pumnul. Supărat pe proprietar că a protestat pentru paguba făcută, l-a dus cu forța la poliție, de unde i s-a dat drumul, neexistând motive de reținere. Nemulțumit de situație și incitat de alcool, D. s-a întors la restaurant însoțit de doi agenți. Aici l-a găsit pe R. P. din localitatea Mihai Viteazul, cazat acolo, l-a ridicat din cameră și l-a dus la sediul Siguranței unde l-a bătut și l-a deposedat de suma de 700 lei și de o cambie în valoare de 18.000 lei, după care i-a dat drumul. Apoi s-a reintors la restaurant de unde a ridicat-o pe chelnerița E. I.,

¹⁵ Serviciul Județean Hunedoara al Arhivelor Naționale (S.J.H.A.N.), *Fond Chestura de Poliție Deva*, dos. nr. 2/1930, f. 1–11.

¹⁶ S.J.H.A.N., dosar nr. 11/1925, f. 81.

¹⁷ *Ibidem*, f. 86.

¹⁸ *Ibidem*, f. 7.

pe proprietarul I. L. și pe soția acestuia, C. L. și pe P. R., pe care i-a dus la sediul Brigăzii de Siguranță, aplicându-le la toți multiple lovituri. În această altercație L. și R. au fugit la Poliție unde au cerut ajutor. E. I. a fost reținută până a doua zi dimineață la ora 11,00.

Judecătorul a concluzionat că inculpatul D., „în calitate de funcționar public, și fără a fi în exercițiul funcțiunei sale, a comis faptele de mai sus, abuzând de puterea ce-i conferea funcțiunea sa ... cu cugetul de dobândire pe nedrept, pentru sine beneficii materiale, a constrâns pe cineva prin violență să sufere un lucru, și fapta nu constituie infracțiune mai gravă”¹⁹, motiv pentru care îl învinovățește pentru „comiterea delictului împotriva libertății individuale”, delictul de șantaj, precum și pentru „crima de viol, săvârșită în detrimentul lezatei C. L., aceasta nesolicitând pedepsirea inculpatului, militează cauza de excludere a acțiunii penale, dar spre trimitere Parchetului Tribunalului Turda și Siguranței generale a Statului București²⁰, avizându-se în urma acestei decizii suspendarea din funcție a agentului D.”²¹.

În 8 decembrie 1935, domiciliat încă în Turda, înaintează o cerere ministrului de interne prin care solicită numirea sa în serviciul poliției și siguranței statului sau ca și gardian public²². Din referatul întocmit la 26 ianuarie 1936 reiese, conform cazierului său personal, că acesta „era un individ predominant de viciul beției, scandalagiu, bătaș, incorect etc. ... în cursul anilor a fost amendat în 5 rânduri pentru scăpare de arestați, neexecutare de ordine, neglijență în serviciu etc.”, motiv pentru care nu poate fi reprimat în funcția de agent deoarece nu îndeplinește condițiile legii, nici gardian deoarece „în prezent se găsește în vârstă de 34 ani iar în armată a fost caporal”²³.

Un an mai târziu, domiciliat de această dată în Hunedoara, înaintează o altă cerere cu aceleași solicitări, și de această dată fiind respinsă din cauza neîndeplinirii condițiilor de studii, admiterea fiind obligatorie în cazul îndeplinirii condițiilor legale²⁴. A decedat la 17 aprilie 1940, la vârsta de 38 de ani²⁵.

Alt caz este cel al gardianului public L. Era născut la data de 16 februarie 1904 la Hășdat, județul Hunedoara, unde a absolvit 4 clase primare, a fost recrutat în 1925 la Orăștie și încorporat la 10 februarie 1926 la Regimentul 7 Vânători, cu gradul de fruntaș, în 1934 s-a căsătorit și a avut 2 copii, A. și A., iar în 18 octombrie 1950 a decedat²⁶.

¹⁹ *Ibidem*.

²⁰ *Ibidem*, f. 8.

²¹ *Ibidem*, f. 12, 80.

²² *Ibidem*, f. 83.

²³ *Ibidem*, f. 84.

²⁴ *Ibidem*, f. 85.

²⁵ *Ibidem*, f. 87.

²⁶ *Ibidem*, dosar nr. 1/1928, f. 3–4.

Deținea o avere în pământuri în valoare de 20.000 lei, păduri în valoare de 10.000 lei, grădina casei în valoare de 150.000 lei, iar soția avea pământ, fânaș și pădure în valoare de 60.000 lei, deci o avere totală de 940.000 lei²⁷.

Începând cu anul 1928 avem informații, din situația pedepselor disciplinare primite, că era încadrat ca și gardian public la Hunedoara și Deva. Între anii 1928 și 1942 a primit 6 pedepse disciplinare, muștrare scrisă, avertisment, unele și cu reținere din salariu, pentru că a fost prins dormind în post, pentru că s-a îmbătat în serviciu, pentru lipsă de tact în serviciul funcțiunii sale, pentru părăsirea postului, purtare necuviincioasă față de superior și pentru alte abateri grave²⁸. În seara de 13 aprilie 1940, pe la ora 21,15, în urma unei inspecții făcute gardianului public L., acesta a fost găsit în „stare de completă ebrietate”, cercetarea scoțând în evidență următoarele fapte²⁹: Comisariatul de Poliție Hunedoara a fost anunțat în acea seară de către doi funcționari de la Uzinele Statului din Hunedoara că un gardian cu căciulă neagră în cap se află în stare de ebrietate și că acostează pietoni cărora le cere în mod brutal să se legitimizeze; agentul E. A. s-a deplasat în zonă și l-a găsit în cârciuma lui Niță Mălai, complet beat, făcând gesturi de care toți consumatorii de amuzau. În raportul său agentul a scris că „modul cum îl privește publicul din local, care se amuza în mod gratuit pe socoteala gardianului care aducea, în felul acesta cea mai gravă înjosire însăși instituției noastre polițienești, care trebuie privită cu respect și teamă de opinia publică”.

În data de 15 aprilie, L. este revocat din serviciu de către șeful Comisariatului deoarece „este un element rău, care scade foarte mult prestigiul instituției prin dese cazuri de beție, fiind stăpânit de viciul beției”³⁰.

Din cele două cazuri, din statistica descoperită în dosarul nr. 2/1930 care cuprindea acte de personal (corespondență, decorațiuni, permisiuni, recompense, mutări, pedepse) și din dosarele nr. 2 și 3/1947 (statistica infracțiunilor din județul Hunedoara pe anii 1946–1947), putem concluziona următoarele:

1. Principalele infracțiuni comise de persoane de diverse naționalități (români, maghiari, germani, evrei, țigani, italieni, ruși, polonezi, ruteni) și ocupații (funcționari, muncitori, țărani, militari, casnice, servitori, comercianți, prostituate, persoane fără ocupație), femei și bărbați, minori și minore, constau în: furt calificat și simplu, ultraj, tăinuire de bunuri, infracțiuni contra pudorii, adulter, abandon familial, avort, amenințare, calomnie, abuz de încredere, înșelăciune, delapidare, dare de mită, denunțare calomnioasă, fals de monedă, lovire, crimă, viol, distrugere bunuri, beție, violare de domiciliu, speculă ilicită, gestiune frauduloasă, așadar o gamă foarte largă, însă în proporții diferite.

²⁷ *Ibidem*, f. 7.

²⁸ *Ibidem*, f. 5.

²⁹ *Ibidem*, f. 8–9.

³⁰ *Ibidem*, f. 11.

2. Cadrele din poliție și gardienii publici, angajați în primii ani după unificarea țării în 1918, aveau o pregătire minimă în domeniul siguranței publice sau deloc, unii, care proveneau din rândurile armatei învățaseră ce înseamnă disciplina, executarea ordinelor, respectarea autorității etc., deși și dintre aceștia existau cazuri cu un comportament neadecvat care a condus la concediere. În plus, mulți dintre ei, după cum reiese din statisticile făcute pe baza dosarelor de personal privind concedierile din rândul acestora, aveau probleme grave de natură etică personală și profesională. Au comis infracțiuni de natură civilă și penală, ceea ce a condus în multe cazuri la afectarea imaginii celor două instituții însărcinate cu ocrotirea cetățenilor și a bunului mers privind siguranța publică în cadrul comunităților locale.

După o perioadă mai tulbure în care lucrurile, la nivel statal, încercau să se așeze în principal din punct de vedere legislativ, ocuparea posturilor nu se mai făcea prin numiri, ci pe bază de concurs și cu îndeplinirea unor cerințe stricte. Cu toată această selecție, numărul de agenți de poliție și gardieni era insuficient iar dotarea deficitară, ceea ce făcea ca multe cazuri să rămână nesoluționate, autorii rămânând nepedepsiți și numărul infracțiunilor să crească și să se diversifice atât prin comiterea unor noi infracțiuni, cât și prin racolarea în câmpul infracțional a noi categorii sociale și a minorilor. Excesele comportamentale ale celor însărcinați cu ordinea și siguranța publică, de multe ori violența și agresivitatea acestora față de cetățeni, nu numai față de infractori, a indus un sentiment de teamă în rândul populației, nu de încredere, cum ar fi fost normal pentru cetățenii de rând, și au erodat imaginea instituțiilor statului. Cu timpul, în anumite ramuri ale poliției, cum ar fi criminalistica, s-au remarcat profesioniști adevărați care, printr-o pregătire riguroasă și printr-un fler deosebit, au reușit să soluționeze cazuri foarte dificile atât pe plan național, cât și cu încrengătură internațională, ceea ce a condus la formarea unei imagini foarte bune a specialiștilor români și la numeroase și deosebite exemple de bună practică.

Bibliografie

Surse inedite

Serviciul Județean Hunedoara al Arhivelor Naționale
Fond Chestura de Poliție Deva

Surse editate. Lucrări generale și speciale

Ardelean, Livia, „Câteva date despre istoria Poliției din Ardeal înainte de 1918”, în *Ordinea publică în Europa între tradiție și contemporaneitate*, Cluj-Napoca, 2015.
Bianu, Eugen, *Poliția românească*, în *Enciclopedia României*, vol. I, București, 1938.
Buzescu, Gheorghe, *Elemente de ordine publică*, Pro Universitaria, București, 2016.

Webografie

https://www.academia.edu/4062476/Enciclopedia_Romaniei_1938_Vol_I

Scurt istoric, <https://www.politiaromana.ro/ro/informatii-generale/scurt-istoric>

Scurt istoric I.P.J. Cluj, <https://cj.politiaromana.ro/ro/informatii-generale/scurt-istoric>